

ROMANWU

Wotiya duwon Bulusse jama Isaa gawu bærni Rombero ruwujægänadä **Badiduram**

Bulus, ti kängayam Isa Almasiwuye, wotiya adäa jama Isaa gawu bærni Rombero alama saa findi wuri gai ngawo karmo-a karmolan cidu-a Isayen ruwuyeyeno. Wotiya Bulusse samman ti adä kuruwu wo, koro curonjun kēla njëkkawo Alayedäyen federo ruwujäna. Akko isöp laa tayiro Jawal Romanwuye cani: Am samma biwu cadäna ye, daraja Alaye najaganni ye (Rom 3.23); Alwasi biwuyedä karmo, amma kënjo Alayedä Këmande Isa Almasiwuyen ro sawisoye (Rom 6.23); Ala andiro këräwonju ngainin fëlesagai: Andi biwuwu duwon, Almasiwu andi nangaro kano (Rom 5.8); Cinëmlan «Isama Këmadä wo!» nëme karwunëmlan Ala tia karmolan cësangänaro kasatkemma, njëkkawo fandëmi (Rom 10.9).

Akko nashawa curo wotiya adäyen dasaanadä:

Lewa (1.1-17)

Adamgëna samma biwuwu (1.18-3.20)

Kambërselan jiremaro waldu (3.21-5.21)

Ser Alaye biwuro cadi wa? Jaawu Bulusse (6.1-8.39)

Ser Alaye wadunju bowuro kalakci wa? Jaawu Bulusse (9.1-11.36)

Këndëgai jama Isaa gawuye (12.1-15.13)

Lewa daryeye (15.14–16.27)

Wotiya duwon Bulusse jama Isaa gawu bärni Rombero ruwujəgənədə LEWA

¹ Wuma Bulus wolodi Isa Almasiwuye ye, kəngayambo walduro bowowada ye, kawuri kəji Alaye wulduro galaada ye,

² kawuri kəji duwon Ala kuren nawijanjuyen kitawuwa* darajaalan ci cəne wadu ngojənədə.

³ Kawuri kəjidə kəla Tadanjuyen, ti duwon naptunju adamgənayen kaduwu Nawi Daudaye,

⁴ koro kəla Ruhu Alayen karmolan cidunju nangaro kənduwoaro Tada Alayero tabbacaanədə, tima Kəmande Isa Almasiwu wo.

⁵ Tilaman ser-a nankəngayam-aa kiwandiye, cunju nangaro amso curo kərđiya sammayen tia kasacca jaaro.

⁶ Curonjan nayi ye jama Isa Almasiwuyero walduro bowowada.

⁷ Nayi duwon Ala njaraana ye, muminnō walduro bowonjana ye bärni Romben dəgawwa sammaro: Ala Bawande-a Kəma Isa Almasiwu-a nayiro ser-a nanlewa-a njado!

Bulusse Isaa gawu bärni Rombea kuroro rawo

⁸ Burwo sallammin Isa Almasiwuyen nayi samma nangaro Alania wusenəkki, mana kambərsendoye dunia ngalan cadidəro.

* **1:2 1.2** *kitawuwa* - Kitawuwa darajaa yauidiyaye. Tayia Aman Caye yelan bowojai.

9 Ala shedamani, ti duwon ronilan ambətkəkke kawuri kəji Tadanjuyea mawonəkkidə, dadu baworo nayia tannjakke

10 kullum moduwa njaddəkki, koro Alaye cədia, dama nandoro leduye fandəkkoro tia korəkki.

11 Nayia kuroro jauro raakkəna, kənjo serre Ruhu Alayen karwundoro duno njoma laa nayiro njaddəkkoro,

12 wotte kattenden kambərse kaando-a kakke-ayen andi samma duno fandiyoro.

13 Kərəmiya, adəa nonuwiya, raakko: Kərđiya larduwa gadeyen gai, curondo yen nema laa fandəkkoro ngəwuro nia nandoro leduye ngokkəna, amma har kuro fandəkke lekkəni.

14 Am kəla fərəmgada yen kal, fərəmdənni yen kal, ilmuwu yen kal, ilmuwu gəni yen kal, tayi sammaro kawuri kəji wulduwuro kəlaro ngokkəna.

15 Adəma nangaro nayi bərni Romben dəgawwadə yero kawuri kəji wulduwu jauro raakənadə.

Kənduwo kawuri kəjiye

16 Kəla kawuri kəjidəyen nangukkəni, tima kənduwo Alaye kam tia kasaccənama fi yayero njəkkawo kudomadə wo, burwon yauidiyaro, koro yauidiya gəni yero.

17 Curo kawuri kəjidəyen nanjire Alaye fəledi, nanjire duwon kambərseyen isi ye, kambərsero simojiyi yedə, kitawulan ruwuwadadə gai: «Kam jiremadə kambərseyen roa dəgai.»†

† 1:17 1.17 Hab 2.4

ADAMGĒNA SAMMA BIWUWU

Kərđiya na Alayen biwuwu

¹⁸ Gərgadu Alaye samen kəla awo nanmu-minne gəni so, jirenambu so samma am jirenambulan jiredəa gərajaidəyen fəledi,

¹⁹ dalilnjudə awo kəla Alayen nodidə tayiro farak, Ala tayiro isanojəgəna.

²⁰ Tən dunia alaktənayen awowa Alaye tarui-wawodə nowada, awo alaktənadəyeman federo tarui nangaro, tayima kənduwonju sawisoye-a naptunju Alaye-a wo. Adəgaima amdəye dalilnja Alaa nodunambuye bawo,

²¹ dalilnjudə Alaa nojana yaye, tiro daraja cadənni bi tia wusejanni, amma hangalnja ye bowuro walje karwunja hangal bawoadə ye duwuaro waljəna nangaro.

²² Hangal kəjiaro kəlanjaa ngoyera, amma jəriyaro waljane

²³ daraja Ala təmmaro nuiwawoyedəa gumkiya adamgəna so, ngudowa so, ləmanna si dewua so, nganjin gərdawu soye camunolan falyera.

²⁴ Adə nangaro mangar diwi karwunjayen Ala tayia curo tayirnambuyen kolje tiyinkan faidadane awo nangua kattenjan kedo.

²⁵ Jire Alayedəa kattuwulan faljane Alaktuma yayero awo alaktənaro ambəccagane sujada keddo. Ala Alaktumadəmaro har abadaro njun-goro tio! Amin.

²⁶ Adəmaro Ala tayia curo jarawa nanguyen kolyeno. Kamuwanja kəndo kalkaldəa awo kalkal gənilan falyera,

²⁷ koro jiri adəgainin kongwawa ye kamuwa-a kəndo kalkal koljane məradu kamanjaye jauro cadane katte kongwawayen awo nangua cade ajawu jawallan luwonjaye wajipcənədə kəlanjaro kikkuro.

²⁸ Alaa nodudəa awo ngəlaro ngoduro wajana nangaro, Ala tayia hangal yeskadaro awo jussənni cadoro kolyeyeno.

²⁹ Karwunjadə jirenambu so, nankəlado so, mangar diwi so, niadiwi so samma yen cəmbəṛəna, mandəna so, kam njejo so, lawala so, curoyindi so, awo diwi diwi so yen rapkada. Tayi tarwawu,

³⁰ ngadarwu, kəladowa Alaye, am jau, roku-rawu, kəla fəleduwu, diwi dioro masku, amwu-rawanjaa ganambuwu,

³¹ hangalnja bawo, nan'adal so, kərawo so, kanjimari so ye bawo.

³² Shara Alaye duwon am kəndo aniso gai cadimadəro wowom karmoye wajipcəgənədəa dam nojana yaye, tayi runjua gəni cadi, koro am cadiyə yea ardijai.

2

Shara Alaye jire

¹ Adə nangaro, ni duwon ambo shara yiddəmidə, wunduro walyem yaye, dalilnəm adəa dioye falma bawo, dalilnjudə ni am gadero shara yiddəmiya, kəlanəm sharanəmi, awo cadiyəmaa dimidəro.

² Shara Alaye kəla am kəndo ania cadi-madəyedə jirero noniyena.

³ Ni kam, am awo ania cadimadëro shara yiddëmi duwon ni ye tayi gai dimidë, wowom Alayero kanëmi wa tëmanëm?

⁴ Ra, Alaye nanngëlanju-a afunju-a kanadinju-a tërëmdëa ruyem? Nanngëlanjudë tuwa dioro simonjiyidëa nonëmmi wa?

⁵ Këlakibbunëm-a tuwanambu karwunëmbe-a nangaro yim gërgadu Alaye-a sharanju jir-eye fëledidë-aro ajawu jau fit këlanëmbo capkëgëmi.

⁶ Ala wundu yayero këla këndonjuyen kalkallo ci:

⁷ Am duwon këndo ngëla diolan neccane daraja-a bërsëm-a ro njëpciwawodë-aa ma-jaimadëro ro sawisoye ci,

⁸ amma am duwon këla rawon jiredëa wajane jirenambu jagaimadëro gërgadu-a karwujau-a fëlejiyi.

⁹ Wundu duwon awo diwi diomadë, basari-a bone-a tia cawandi, burwon yaudia, daji yaudi gëni yea cawandi,

¹⁰ amma daraja-a bërsëm-a nanlewa-a ti ngëla diomadëa cawandi, burwon yaudia, daji yaudi gëni yea cawandi.

¹¹ Nonowo, Ala amba gayirjiwawo.

¹² Am samma Attauraa nojannin biwu cadimadë Attaura bawolan sanui, koro am samma fërdü kënduwo Attaurayen duwon biwu cadimadë, Attauralan tayia sharajai.

¹³ Attauraa kërëndumaso fuwu Alayen jirewu gëni, amma Attauraa gamasoma jirewuro waljai wo.

¹⁴ Awoa kərdiya Attaura cadanni duwon halnja tayia simojiye awo Attauraye amarjənadəa cadiya, cadanni yaye, awo cadidə naptu wadan-jayero walji.

¹⁵ Naptunjayen awo Attaura amarjənadə karwunjan ruwuwadaro fəlejai, halnja ye ngai shedaji, koro karwunja sa laan tayia sariwuji, sa laa yen jirewuro asujiyi.

¹⁶ Kəla kawuri kəji mawonəkkidəyen yim duwon Ala Isa Almasiwuyen asər ambea sharajidən awo ani wakkajai.

Yaudiya na Alayen biwuwu

¹⁷ To, ni kəlanəmbo yaudi nəmidə, Attauraro njuttəgəmi, Alalan awulo bumi,

¹⁸ rawo Alayedəa nonəmma, Attauradəa kəranəmma nangaro awo ngəladəa gayirnəmi,

¹⁹ nima tabbatto kambuwaye jeduma woro nonəmma, nima koro am curo duwuyen dasaannaro nur kudoma,

²⁰ am hangal bawoaye alamduma, yallaye maləm woro nonəmma, ni Attauralan ilmu-a jire-a sammaa kalkallo tammadə,

²¹ to, am gadero yikkərami duwon, kəlanəmbo yikkərambawo wa? Ni duwon bare nambarwu cadənni wulləmidə, nambarwu dimbawo wa?

²² Ni duwon bare kənjəna cadənni nəmidə, kənjəna dimbawo wa? Ni duwon gumkiyaa haramgadaro ngonəmidə, kare fadowa sənəmbe ndalləmbawo wa?

²³ Ni kəla Attaurayen awulo bumidə, ganambunəmlan Alaro daraja njo wanəmi.

²⁴ Kitawulan ruwuwadadə gai: «Nayi nangaro kərđiya cu Alayedəa bassai.»[†]

²⁵ Wada Attauraye gamia, kajadə* faidaa, amma Attauraa ganambumaro walləmia, ka-janəmdə kajanamburo waljəna.

²⁶ Ngaima jəmbələm wada Attauraye jəgaia, kajanambunju kajaro ngojaiwawo wa?

²⁷ Koro kam tiyilan jəmbələm duwon awo Attauraye amarjənədə cədidə nia sharanji, ni kitawu so, kaja so tamma duwon Attauraa ganambumadə.

²⁸ Yaudidə kam deyan yaudiro fəlediyi gəni, koro kaja jireyedə awo tiyiye turui gəni,

²⁹ amma yaudidə kam curon yaudi wo, koro kajadə ye awo karwuye wo, arawuyen gəni, Ruhu Alayen kadio. Njungoronju na amben gəni, na Alayen wo.

3

Adamgəna samma na Alayen biwuwu

¹ Adə nangaro naptu yaudiyedə awi faidanju wo? Awi kajadəye riwanju wo?

² Jiri fin yaye ngəwu mbeji. Kuranjudə, mukko yaudiyadəyero kawuři Alaye casakkəna.

³ To, nda? Laanja kasaccannia, kasattunambunjadə aman Alaye baworo cədi wa?

⁴ A'a, təmmaro ngai gəni! Kam fi yaye kattuwumaro walji yaye, Aladə jirema dəgai, kitawulan ruwuwadadə gai:

[†] 2:24 2.24 Ish 52.5 * 2:25 2.25 kajadə - Noduwuram aman caye katte Ala-a jamanju yaudiya-ayennedə.

«*Mananəmlan jiremaro nonjai ye, sharanjaiya, kənnasar fandəmi ye.*»†

⁵ Amma jirenambundedə nanjire Alaye fəleja, awi wulliye? Ala ajawu gənaduwwumadə jire-nambuma wa? Kəla mana kamben manayekko.

⁶ A'a, təmmaro ngai gəni! Adə gənia, ndayin gəle Ala am duniayea sharaji?

⁷ Kattuwunilan jire Alaye ngəwuro tərgane Alaro daraja cadia, awiro gəle koro yaye wua biwumaro sharasai?

⁸ Koro awiro gəle har ngai wuldiwawodə: Nda diwi diyo, ngəla isoro? Am laa manande cadi adəmaa yikkəraiye cani. Tayidə, wowomnja jussəna!

Jirema falma bawo

⁹ Awi gəle? Andi yaudiyadə am gadero wa ngalwo? A'a, təmmaro ngai gəni! Yaudiya-a kərdiya-a samma fərdu kənduwo biwuyen dasaanaro calan fəleniyena.

¹⁰ Kitawulan ruwuwadadə gai:

«*Jirema bawo, falma bawo,*

¹¹ *kam asujəna bawo, Alaa madama bawo.*

¹² *Tayi samma jawal koljana, kəla tilonna faida baworo waljana,*

kam ngəla dioma bawo, falma bawo.†

¹³ *Ngowoljonja kauri kaada gai, təlamnjan amba jambajai.*†

Fərdu ka cinjayen dawı fusiyea.†

† 3:4 3.4 Jaw 51.4 † 3:12 3.10-12 Jaw 14.1-3; 53.1-3 † 3:13 3.13 Jaw 5.9 † 3:13 3.13 Jaw 140.3

14 *Cinja baskudu-a manakuttu-an cəmbərəna.*†

15 *Sinja kam njejoro doi,*

16 *jawalnjan masiwa-a kudəra-aa,*

17 *koro jawal nanlewaye nojanni.*†

18 *Adəgaima Ala rida karwunjan bawo.»*†

19 Awi yaye Attaura wuljidə, am fərdu kənduwo Attaurayen dasaanaro wuljiyiro non-iyena, ngainin ci wunduye yaye gəm cədo, dunia sammaa shara Alayero caado.

20 Ai, nodu biwuyedə Attaurayen isi, adə nangaro wunduma wada Attauraye galan fuwu Alayen jiremaro waljiwawo.

KAMBƏRSELAN JIREMARO WALDU

Wada Attaurayen gəni, kambərselan

21 Amma kərmadə nanjire Alaye wada Attauraye galan gəni tuwandi, Attaura-a kitawuwa nawiyaye-a tia shedajana.

22 Nanjire Alayedə Isa Almasiwuye mərsaduyen am kasattuwwu sammaro isi, gayirdu bawo.

23 Tayi samma biwu cadəna ye, daraja Alaye najaganni ye,

24 amma merudu Isa Almasiwulan tuwandidəyen dero sernjulan jirewuro waljai.

25 Ala nanjirenju fəlejoro, Almasiwua laya fastu gərgadunjuyero kaino, koro ngainin tia bunjuyen* kambərselan kasaccane jirewuro

† 3:14 3.14 Jaw 10.7 † 3:17 3.15-17 Ish 59.7-8 † 3:18 3.18 Jaw

36.1 * 3:25 3.25 *bunjuyen* - Karmonju kəla kəskayen nangaro.

waljai. Awoa Ala afunju nangaro biwuwa kureye wowomjänni.

²⁶ Adäa dionjudä, jaman kərmayen nanjirenju fəlejoro, ngainin Aladəma jire ye, kam Isaa kasattumadäa jiremaro cədima ye wo.

²⁷ Nda gəle awulo bodə? Bawo! Kəla wada jiri fiyen? Kəla wada kidayen? A'a, kəla wada kambərseyen.

²⁸ Nonowo, kam wada galan gəni, kambərselan jiremaro waljiro tabbatkeyeie.

²⁹ Ra, Aladə Ala yaudiya runjaye wa? Kərdiyaye ye, gəna? Aaa, kərdiyaye ye,

³⁰ Aladə falma nangaro, ti duwon am kajaadaa kambərseyen jirewuro cədi, koro jəmbəlamba yea kambərseyen jirewuro cədidä.

³¹ Adə nangaro kəla kambərseyen Attauradäa baworo diye wa? A'a, təmmaro ngai gəni! Attauradäa tabbatkeyeie.

4

Misal Nawı Ibrahimbe

¹ To, kaarinde Nawı Ibrahimdə, awı gəle wulliye? Naptunju adamgənayen, kəla kambərseyen awı asujo?

² Ca Nawı Ibrahim kida diolan jiremaro walyenoa, dalil awulo boye cədana, amma fuwu Alayen gəni.

³ To, awı kitawu wuljo? «Nawı Ibrahim Alaa mərsajəna nangaro, Ala tia jiremaro ngoyeno.»†

⁴ Kam kida cədidəro biyanjudə kənjo gəni, alwasi.

† 4:3 4.3 Bad 15.6

⁵ Adə yaye kam duwon kida cədiwawo, amma Ala am diwia jirewuro diomaa mərsajidə, kambərsenju nangaro tia jiremaro ngoji.

⁶ Nawı Dauda ye kam duwon Ala tia ki-danju gəni nangaro jiremaro ngojidəye barganju wuljənədə gai:

⁷ «Barganja am ayauwanja ye gawurdəna, biwuwanja ye jakkadadə.

⁸ Barganju kam Kəmande tiro biwunju təmmaro gənajiwiwawodə.»[†]

⁹ Barga adə am kajaada runjayema wa? Ra, jəmbələmba ye cawandi? Kambərse Nawı Ibrahimbe nangaro Ala tia jiremaro ngojənaro wulliye.

¹⁰ Dəlwu filan tia jiremaro ngoyera? Kajan-jualan ra jəmbələmlan? Sa ti kajaadalan gəni, jəmbələmdəlaman.

¹¹ Kajadəa alama gairo kiwando, alama duwon sa kajadənnin kambərsenju nangaro nanjire cuwandənədəa tabbacciyidə. Ngainin Nawı Ibrahim bawa am kambərsea jəmbələm dasaana sammayero walyeno, tayi yea kambərsenja nangaro jirewuro ngojaro.

¹² Koro bawa am kajaadaye yero walyeno, tayi duwon kajaada runju gəni, jawal kambərseye bawande Nawı Ibrahim sa jəmbələmlan jəganadə yea jagaidə.

Wadu Alaye-a kambərse kambe-a

[†] 4:8 4.7-8 Jaw 32.1-2

13 Ala Nawi Ibrahim-a kaduwunju-aro warasama duniayero walji cəne wadu ngoyeno, wadu duwon wada Attauraye galan gəni, nanjire kambərselan isidəyen tiro cinadə.

14 Ca wada galan amso warasawuro walyeraa, kambərsedə ye bowu fat, wadudə ye faidanju baworo waljəna,

15 wadadə gərgadu Alaye cuwudi nangaro. Na wada bawolan wada ganambu ye bawo.

16 Adəma nangaro wadudə awo kambərseye wo. Dalil wadu serlan isidə, tima kaduwu sammaro tabbaccuworo, kam wada jəganama runjuro gəni, kam kambərse Nawi Ibrahim-bea jəganama yero, ti duwon bawa andi sam-mayedə.

17 Kitawulan ruwuwadadə gai: «Nia bawa jama kada kadamiyero ngidəkko.»† Tidə Alaa kasaccəna, Ala duwon am sanunaro ro cakke awo bawoa mennaro cədidə.

18 Təma bawo yaye, Nawi Ibrahim təmajə Alaa mərsajə ngainin bawa jama kadayero walyeno, Alaye tiro: «Kaduwunəm ngəwujai,»† cənnadə gai.

19 Ti kərwwunju mia gai duwon, kiarijəna ye, koro Saratu ye cambiwaworo curuna yaye, kambərsenju duno baworo waljənni.

20 Wadu Alaye shekku bawoalan kasacce kambərsenju dunoaro walyeno, koro Alaro daraja kaino,

21 awo Ala cədi cənnadəa cədiro tabbatto mərsajəna nangaro.

† 4:17 4.17 Bad 17.5 † 4:18 4.18 Bad 15.5

²² Ngainin kambørsenju nangaro Ala tia jiremaro ngoyeno.

²³ Mana ruwuwada adə: «Tia jiremaro ngoyeno,» ti runjuro gəni,

²⁴ andi yero ruwuwaada. Ala andi yea jirewuro ngosai, ti duwon Kəmande Isaa karmolan cəsangənadəa mərsaniyena nangaro.

²⁵ Isadəa biwuwande nangaro sərəccagane kano, koro jirewuro walliyoro karmolan ciyeno.

5

Nanlewa Alaye fando

¹ Adə nangaro, kambərselan jirewuro walliye-nadə, Kəmande Isa Almasiwuyen katte andi-a Ala-ayen naptu nanlewayea.

² Isa nangaro jawal kambərseyen ser curonjun dəgaiyena adəro ngawo fandiyena, koro karwunde curo təma daraja Alayen kəjijəna.

³ Koro adəa kojənarō curo boneyeman karwunde kəjijəna, bonedə kanadi cuwudiro non-iyenadəro.

⁴ Kanadidə ye hal ngəla cuwudi, koro hal ngələdə ye təma cuwudi.

⁵ Təmadə tiyisam cuwudiwawo, Ala karwundero Ruhunju sadənayen kərawonju cakkənadəro.

⁶ Awima rangiyena bawoalan Almasiwu am Alaa ga wajana nangaro sa kalkalnin kano.

⁷ Kiaddin kam laa kam jirema nangaro ronju ci, waneye kam laa kam ngəla nangaro rakce ronju ci.

8 Amma Ala andiro kərawonju ngainin fəlesagai: Andi biwuwu duwon, Almasiwu andi nangaro kano.

9 To, andi kərma bunjuyen* jirewuro walliye-nadəro, adəa kojənarə tiyen gərgadu Alayero kaniye.

10 Sa andi kəladowadən karmo Tada Alayen Ala-a solodiyenaa, adəa kojənarə solodiyenadə ronjuyen njəkkawo fandiye.

11 Koro adə runju gəni, Kəmande Isa Almasiwuyen na Alayen karwunde kəjjinə, tiyen kərma solo fandiyenadə.

Nawi Adam-a Isa Almasiwu-a

12 Adə nangaro, jiri kam fallen† biwu duniaro ngaye biwuyen karmo ngaanadə gai, ngainin karmodə am sammaro tatargaada, tayi samma biwu cadənadəro.

13 Kawu Ala Attaura ciro, dunialan biwu mbeji, amma sa Attaura bawodən wowom gənadiyiawo.

14 Adə yaye jaman Nawi Adamben tai Nawi Musayero kudero karmodə kəla am sammayen kərga, har am biwuwa yestu Nawi Adambe-a camun cadənnidəmaa lejəna. Nawi Adamdə camuno ti fuwun kəndemadəye.‡

15 Amma kənjudə ayaudə-a camun gəni. Ayau kam faldəye nangaro am ngəwu kasunoa, adəa kojənarə ser Alaye-a kənjo ser Isa Almasiwu kam faldəye-a am ngəwuro tasargaana.

* 5:9 5.9 *bunjuyen* - Karmonju kəla kəskayen nangaro. † 5:12 5.12 *kam fal* - Nawi Adam. ‡ 5:14 5.14 *ti fuwun kəndemadə* - Almasiwu.

¹⁶ Koro kənjodə awo ayau kam faldəye cuwudənədə-a camun gəni. Awoa shara ayau fal jəganədə wowom kiwudo, amma kənjo ayau kadaa jəganədə nanjire kiwudo.

¹⁷ Kam fal nangaro kəla ayau kam faldəyen karmo kəla am sammayen kərmai cunodi, adəa kojənarə am ser ngəwu-a kənjo nanjireye-a camoyimasodə Isa Almasiwu wotte kam faldəyen roa dasaane kərmai canodi.

¹⁸ Adə nangaro, jiri ayau kam falle am sammaro wowom cuwudidə gai, ngainin kəndo nanjireye kam falle am sammaro jiremaro waldu-a ro-a cuwudi.

¹⁹ Awoa ganambu kam fallen am ngəwu biwuro waljanədə gai, ngainin ga kam fallen am ngəwu jirewuro waljai.

²⁰ Koro ayaudə ngəwujoro Attaura kadio, amma na biwu ngəwujənədən, ser Alaye tia jaurə kojiro ngəwuyeno.

²¹ Ngainin jiri biwudə karmolan kərmai cunodənədə gai, ngaiman ser Alaye nanjireyen kərmai cunode ro sawisoye Kəmande Isa Almasiwuyen cuwudi.

SER ALAYE BIWURO CADI WA? JAAWU BULUSSE

6

Biwuro no, Almasiwulan dəga

¹ To, awi gəle wulliyə? Ser Alaye ngəwujoro curo biwuyen wa dəgaiye?

² A'a, təmmaro ngai gəni! Andi biwuro nuiyənədə, jiri fin gəle curodən koro dəgaiye?

³ Wundunde yayero kasala sadde Isa Almasiwuro kəlsaanaɗə, karmonjuro kəlsaanaro nonuwwi wa?

⁴ Adə nangaro, kasala karmonjuro kəlsaanaɗəlan ti-a rokko sittərasanaɗə, ngainin jiri Almasiwudə daraja Bawadəyen karmolan cijənaɗə gai, andi ye kəndəgai bərin diye.

⁵ Karmonju-a camunno tiro kəldiyienadə, tabbato karmolan cidunju-a camunno tiro kəldiyiye.

⁶ Halnde caye dəgaiyenadəa ti-a rokko kəskaro jajaanaro noniyena, duno biwuyedə baworo waljo, bare gadero karea biwuyero walliyendero.

⁷ Kam nunaɗə biwu-a firdane nankam kəlaye cuwandəna.

⁸ Almasiwu-a kallo nuiyenadə, ti-a kallo roa dəgaiyero mərsaniyena,

⁹ koro Almasiwu karmolan cijəna nangaro, gadero nuiwaworo noniyena. Kənduwo karmoyedə kəlanjun bawo.

¹⁰ Nonjudə, tilo lonno biwua baworo dioro kano, amma ronjuadə, Alaro daraja njoro roa dəgai.

¹¹ Jiri adəgainin nayi ye nuwe kənduwo biwuye kəlandon baworo waljəna ye, koro Isa Almasiwulan roa dəgawe Alaro daraja yiwi yero kəlandoa ngonowo.

¹² Adəma nangaro bare biwu kəla tiyindo nomayen kərmai cunode mangarnjua gawwi.

¹³ Bare tiyindo kare kida jirenambu dioye gai mukko biwuyero yakkuwwi, amma karmolan

roa cinuwwadə, kəlandoa Alaro yowo, tiyindo ye kare kida nanjire dioye gai Alaro yowo.

¹⁴ Kənduwo biwuyedə gadero kəlandon bawo, nayidə fərdu wadayen gəni, fərdu ser Alayen dægawi nangaro.

Kəreawa nanjireye

¹⁵ To, awi gəle? Andi fərdu kənduwo wadayen gəni, fərdu ser Alayen dəgaiyenadə, koro yaye biwu diye wa? A'a, təmmaro ngai gəni!

¹⁶ Kamba garo tiro karea gai kəlando kewwa, ti gawidəye kareawaro walluwiro nonuwwi wa? Biwu gadə karmoro cadi, koro Alaa gadə nanjire cuwudi.

¹⁷ Amma Alaa wuseniyo! Nayi calan kareawa biwuyedə kərma karwundo samman alamdu jiri njasakkəranadəa gawe

¹⁸ biwu-a firduwe nankam kəlaye fanduwe kareawa nanjireyero walluwwa.

¹⁹ Naptundo adamgənaye nangaro mana kam-ben manayekko. Jiri calan tiyindo tayirnambu so, nandiwi soro karea gai kəlando yiwe na kojənaro nandiwiwo cadənadə gai, adəgainin kərma karea gai tiyindo nanjirero yowo tayirro walloworo.

²⁰ Sa nayi kareawa biwuyedən, nayi fərdu kənduwo nanjireyen bawo.

²¹ Awowa duwon kərma tayia nangunuwidə, sadən awi faidanja wo? Awoa awo aniye leduwuramnja karmo.

²² Amma kərma biwu-a firduwe nankam kəlaye fanduwe kareawa Alayero walluwwadə, faidanjudə tima nantayir wo, leduwuramnju ye ro sawisoye.

23 Awoa alwasi biwuyedə karmo, amma kənjo Alayedə Kəmande Isa Almasiwuyen ro sawisoye.

7

Misal larusaye

¹ Kəramiya, nayi Attaura nonuwwasoro wul-njagakki, kam ronjualan, kənduwo wadayedə kəlanjun mennaro nonuwwi wa?

² Misallo kamu kwaadə tiro wadalan kəllaada kwadə ronjuamaa. Amma kwadə kanoa, wadadə kəlanjun bawo.

³ Adə nangaro kwadə ronjua duwon kwa gade kidoa, tia kənjənamaro ngojai. Amma kwanju kanoa, wada adə kəlanjun bawo, kwa gade kido yaye, ti kənjənama gəni.

⁴ Kəramiyani, jiri adəgainin nayi ye tiyi Almasiwuyen wadaro nuwwa, ngainin kam gadeyero walluwi, ti karmolan cijənadəyero, koro nema Alaro yakkiye.*

⁵ Sa hal tiyiyelan† dəgaiyenadən, jarawande biwuye wada cəsəngənədə tiyindea cakke nema karmoye kekkiye.

⁶ Amma awo calan rosanadə-a firdiye nuiyena nangaro, kərma wadadə kəlanden bawo, ngainin jawal caye wada ruwuwayen gəni, jawal bərin Ruhuyen wolodiya Alayero walliye.

Hal biwuye

* 7:4 7.4 nema Alaro yakkiye - Alaro faidaaro walliye. † 7:5 7.5 hal tiyiye - Naptu kambe Ala bawo. Wotte kam karwunjun na Alayen kuruwujəna, koro curo biwuyen dəgana.

⁷ To, awi gāle wulliye? Wada Attaurayedā biwu wa? A'a, tēmmaro ngai gāni! Wadayen gānia, biwu nokkiwawo. Misallo ca wadaye: «Bare mangar dimmi,»[†] cānnia, mangardāa asukkāni.

⁸ Amma biwudā wadayen dama kiwandānniya, mangar jiri jiri karwuniro kekko, wada bawonin biwu nuna nangaro.

⁹ Calan sa wada bawolan ronia kērgakko, amma wadadā kadinniya, biwudā roaro walje wudā kanukko.

¹⁰ Wada ro kudomadā wuro karmo sukkudo.

¹¹ Biwudā wadayen dama cuwande wua jam-base wadadāyen roro seso.

¹² Adāgaima Attauradā tayir, koro wadanjudā tayir ye, jire ye, ngēla ye.

Karwunden biwua

¹³ To, awo ngēla adā wuro karmo wa sukkudo? A'a, tēmmaro ngai gāni! Biwudāma biwuro fāledoro awo ngēladāyen kidanju karmoye wulan cādo, wadadāyen biwudā na kojānaro biwuro waljoro.

¹⁴ Wadadā awo Ruhuyero noniyena, amma wudā awo tiyiye, kārēa fārdu biwuye gai sal-adāna.

¹⁵ Kēndonidāmaa asunēkkiwawo. Awoa awo raakkēnadāa gāni, awo wakkēnadāmaa dikki.

¹⁶ Awo wakkēnadāa dikkia, wadadā awo ngēlaro ardinēkkāna.

¹⁷ Ngaima kārma wu gāni, biwu wulan dāganamadā awo ania cādi.

¹⁸ Wulan, wotte naptuni adamgānayelan, awo ngēla fima dāganniro nokkāna. Akko nia awo

[†] 7:7 7.7 NL 20.17

ngəla dioye nanin mbeji, amma duno tia dioye bawo.

¹⁹ Ngəla raakkənadəa dikkiwawo, amma diwi wakkənadə tima awo dikkidə wo.

²⁰ Awo wakkənadəa dikkia, kərma wu gəni dikki, amma biwu wulan dəganamadə cədi.

²¹ Adə nangaro wada adəa wulan fandəkki: Awo ngəla dio raakkəna duwon, diwi ye nanin mbeji.

²² Karwunin wada Alaye tai dakke raakkəna,

²³ amma wada laa gade tiyinin rukki. Wada adə wada hangalniyero kəriwu cəkkade wua kosoma wada biwuye tiyinin dəganadəye səddi.

²⁴ Kuttuni, awo njunoduye wu! Wundu gəle wua tiyi karmoye adəlan səmoyi wo?

²⁵ Kəmande Isa Almasiwuyen Alaa wuseniyo! Ai, hangalnin wada Alaye gakki, amma naptuni adamgənayelan wada biwuye gakki.

8

Ruhu Alayen kəndəgai bərin dio

¹ Adə nangaro kərma am Isa Almasiwua gawudəro wowom fima bawo,

² dalilnjudə wada Ruhuye duwon Isa Almasiwuyen ro njomadə wu-a wada biwuye-a karmoye-a firsane nankam kəlaye sina nangaro.*

* **8:2 8.2** *wu-a* - Ruwuwa mukkiye kureyedəye laanja wu cani, laa ni cani, laa ye andi cani.

³ Awo duwon wada naptu adamgənaye nangaro lawu rakce cədənnidəa Ala kido. Biwu nangaro Tadanjua alama tiyinde biwumaye gainin juwajiye tiyilan biwudəro wowom gənayeyeno.

⁴ Adəa dionjudə, nanjire wada wuljənədə andi duwon naptu tiyiye gəni, Ruhuyen dəgaiyenadəlan tədo.

⁵ Am duwon hal tiyiye dasaanamadə hangalnja kəla awo tiyiye kərga, amma am duwon hal Ruhuyen dasaanamadə hangalnja kəla awo Ruhuyen kərga.

⁶ Hal tiyiyədə karmo, amma hal Ruhuyədə ro-a nanlewa-a.

⁷ Awoa hal tiyiyədə kəlado Alaye, dalilnjudə wada Alaye jəgaiwawo, təmmaro rakce jəgaiwawo.

⁸ Am hal tiyiyea gawudə rakcane ardiya Alaye cawandiwawo.

⁹ Amma nayidə hal tiyiye gəni, Ruhuyen kərgaw, Ruhu Alaye nayilan dəgana nangaro. Kam duwon Ruhu Almasiwuye tilan dəgannidə, tidə Almasiwuye gəni.

¹⁰ Almasiwudə nayilan kərgaa, tiyidə biwu nangaro nuna, amma Ruhudə nanjire nangaro ro ci.

¹¹ Koro ti Isaa karmolan cəsangənədəye Ruhunju nayilan kərgaa, daji ti Almasiwua karmolan cəsangənədə Ruhunju nayin dəganadəyen tiyindo nomadə yero ro cakki.

¹² Kəramiya, adəma nangaro wajipnde mbeji, amma hal tiyiye dəgaro gəni,

¹³ awoa hal tiyiye dəgawwaa, nuwi, amma Ruhudəyen kəndo tiyiyədəa yejuwwaa, roa

dəgawi.

¹⁴ Am duwon Ruhu Alaye tayia simojimadə tayima tadawa Alayedə wo.

¹⁵ Ruhu fanduwwadə nayia kareawaro gəni ngedo har walduwe rinuwidə, amma Ruhu nayia tadawa Alayero diomadəa fanduwwa, tilan kowo sammiye: «Abba, Bawa!» niye.

¹⁶ Ruhu Alaye kəlanjudə karwunde-a rokko andi tadawa Alaye woro shedaji,

¹⁷ koro andi tadawadəro, andi ye warasawu, warasawu Alaye ye, wotte Almasiwu-a rokko warasawu. Ti-a kallo bone kiaiyea, ti-a kallo ye daraja fandiye.

Təma darajaye

¹⁸ Wuyenna bone jaman kərmayedə martawa daraja andiro fuwun fəlediyidəyeya najjiywawo.

¹⁹ Awowa alaktəna samma fəledu tadawa Alayea gangadaaro gurejai.

²⁰ Awo alakkadadə faida baworo kalaktəna, amma rawonjun gəni, Ala duwon tia kalakcənadə nangaro. Alaye rawonjudə tima

²¹ awo alakkada kəlanjudə nankarea njəptuye-a firdane nankam kəlaye darajaa tadawa Alayedəyen nuwanju ye cuwandi.

²² Kua yaye awo alakkada samma kəla tilonna njəmje bone kənjambiye cairo noniyena.

²³ Awo alakkada runju gəni, andi duwon Ruhu Alaye nema burwoyero fandiye nadə, andi ye karwunden njəmmiye tadawa Alayero waldunde,[†] wotte tiyindea merududəa gangadaaro gureniye.

[†] **8:23 8.23** *tadawa Alayero waldunde* - Ala damsane tadawanjuro walliye.

24 Təma taiyena adəlan njəkkawo fandiyena, awoa təma turuidə təma gəni. Wundu gəle awo curuidəa təmaji?

25 Amma awo ruiyewawodəa təmaniyenaa, neddiye kanadilan tia gureniye.

26 Koro ngaiman Ruhudə dawu nan-lawundeyen banasagai, jiri moduwa ngəlaro diyedəa noniyende, amma Ruhudə kəlanju andiro mana wuldiwawolan Alaa sakkori.

27 Ti awo karwun dəgana kuromadə nia Ruhuye nojəna, ti Ruhudə kəla awo Ala cəraanayen muminnaro cukkori.

28 Koro Ala am tia caraana ye, kəla fasalnjuyen bowojəna yero awi yayea ngəlaro cəddiro non-iyena.

29 Awoa am duwon Ala caman tayia nojənadə, tayi ye camuno Tadanjuero waljaro kədarjəna, ti karu tadawa ngəwuyero waljoro.

30 Tayi kədarjənadəa bowoyeno, koro tayi bowojənadəa jirewuro kido, koro tayi jirewuro cədənədəro daraja kaino.

Kərawo Alaye

31 To, kəla awo aniyen awi gəle wulliye? Aladə kaandea, wundu wadumandero walji?

32 Ti duwon Tadanjudəmaa koljənni andi samma nangaro cinadə, ndayin gəle andiro ti-a kallo awo sammaa serraro sadiwawo?

33 Wundu am Ala kərejənəa ngadarji? Aladəma tayia jirewuro dioma wo!

34 Wundu gəle ti duwon wowom gənajiyidə? Isa Almasiwudə tima nunadə wo, adəa kojənaro

tima karmolan cijəna ye, kəmboram Alayen andiro Alaa sakkori yedə wo.

³⁵ Wundu andia kərawo Almasiwuye-a fir-sagai? Bone wa, ra kuttu, ra basari, ra kəna, ra kajəmunambu, ra masiwa, ra kashagar wa?

³⁶ Kitawulan ruwuwadadə gai:

*«Ni nangaro andia dabdu sərambo roro seyesi.
Dimiya duwarambo njadoye gairo andia
ngosana.»†*

³⁷ Amma curo awo ani sammayen ti andia saraanadəyen kənnasarwumaa kojənarə wal-liyena.

³⁸ Tabbatto nokkəna, karmo bi ro, malaiyawa bi kərmaiya, lamarra kərmaye bi fuwuye, bi kənduwowa,

³⁹ awo sameye bi cidiye, bi awo alakkada gade fima rakce andia kərawo Alaye Kəmande Isa Almasiwulan tuwandidə-a firsaiwawo.

SER ALAYE WADUNJU BOWURO KALAKCI WA? JAAWU BULUSSE

9

Kadara Alaye Israyilawuro

¹ Almasiwulan jire wulləkki, kattuwu gəni, halni ye Ruhu Alayen shedasi,

² karwukutta kura-a jəktu ceriwawo-a curo karwuniyen fakki.

† 8:36 8.36 Jaw 44.22

³ Ca yojia, kəramiyani jama tilon tambiyena nangaro* wu kəlani baskuwada ye, Almasiwu-a faiyada yero raakko.

⁴ Tayidə Israyilawu, koro Ala tayia dapce tadawanjuro cəde daraja ce aman ndəpcane Attaura so, kida ambəttuwuye so tayiro waduwa ngoyeyeno.

⁵ Kaariyadə kaanja, Almasiwudə ye kəla nap-tunju adamgənayen tayiyeman kadio, tima Ala sawisoro bargaa same awo fiyen yaye kərgadə wo! Amin.

⁶ Mana Alaye faida baworo waljəna wa? A'a. Awoa kaduwu Israyilaye samma gəni Israyiladə wo,

⁷ koro tadawa Nawī Ibrahimbe samma gəni kaduwunju wo. Alaye: «Am Isakuyen tasam-bidəmaa kaduwunəmlan bowojai,»† cənna.

⁸ Maana adəyedə tima tadawa tiyiye gəni tadawa Alayedə, amma tadawa waduyedəmaa kaduwuro ngojai wo.

⁹ Akko mana waduyedə: «Bařiminna kua gai isəkki, Saratu tada cambi.»†

¹⁰ Adə runju gəni, Rabeka ye kam fal kaarinde Nawī Isakuyen curo ngoyenniya,

¹¹ kawu kawuwadə tasambe ngəla bi diwi cadiro, fasal Alaye kadarjənadə tabbaccuworo,

¹² Rabekadəro: «Karudə kərea kannadəyero walji,»† yeno. Ngaiman fasal Alayedə kəla kidayen gəni, kəla ti bowojidəyen kərga.

* **9:3 9.3** *jama tilon tambiyena nangaro* - Tayi ye njəkkawo cawandoro. † **9:7 9.7** Bad 21.12 † **9:9 9.9** Bad 18.10, 14 † **9:12 9.12** Bad 25.23

13 Kitawulan ruwuwadadə gai: «Yakubaa raakko, Yesawua wayekko.»[†]

14 To, awi gəle wulliye? Na Alayen jirenambua wa? A'a, təmmaro ngai gəni!

15 Tiye Nawi Musaro: «Kam tiro kanjimari fəlegəkkidəro kanjimari fəlegəkki, koro kam tia njunokkidəa njunokki,»[†] cənna.

16 Adə nangaro rawo bi kowori kamben gəni, Ala kanjimari fəlejiyidəman kərga.

17 Kitawulan Alaye Fira'aunaro: «Dalil nia galanjəkkənadə, tima kənduwoni nilan fəlegəkko, koro cuni dunia ngan culuworo,»[†] cənna.

18 Adəma nangaro kam kərejənarə kanjimari fəlejiyi, koro kam kərejənaye kəlanju kibbajiyi.

Wowom-a kanjimari-a Alaye

19 Daji niye wuro: «To, ngairo walyenoa, awiro kua yaye ayau gənajidə? Wundu gəle rakce rawonju wajidə?» nəme suworəmi.

20 Amma ni kam, ni wundu duwon Alaro mana kalakkəmidə? Awo tədandənədəye ti tia cədandənədəro: «Awiro wua ngai sədəm?» cəni wa?

21 Duwuramma kənduwo kəla tulo kamatkadayen kalwo laa darajaa-a laa ye daraja bawoa-a tandoye cədanni wa?

22 To, Ala gərgadunju fəledu-a dunonju isanoduwu-a cəraye tayi gərgadunjuyə duwon siduwuro dabbargadadəa jauro kanadilan mərjənaa, nda?

[†] 9:13 9.13 Mal 1.2-3 [†] 9:15 9.15 NL 33.19 [†] 9:17 9.17 NL 9.16

23 Adəa dionjudə, darajanju tərəm tayi kan-jimariye duwon darajaro dabbargadadəro isan-oduwu cəraanaa, nda?

24 Andimaa curo yaudiya runjayan gəni, curo kərdiyayen bowosana,

25 curo kitawu Nawı Hosiayen wuljənədə gai: «Tayi duwon jamani gənədəa jamanilan bowokki, ti duwon tərannidə yea tərannalan bowokki.»†

26 Koro: «Na duwon tayiro: “Nayi jamani gəni,” wuljanadəman tayia tadawa Ala Kəndəgaimayelan bowojai.»†

27 Nawı Ishayaye kəla Israyilawuyen kowo sapce: «Tadawa Israyilaye nanngəwunja cidi kesa ci tekuyea cadəna yaye, amnjaye ganama njəkkawo cawandi,

28 tussiwawo Kəmande dunia ngaro sharanju cotto kamjiyi,»† cənna.

29 Nawı Ishaya calan kawu wakkajidəro wuljənədə gai: «Ala Kəmande Martawama kaduwu laaa kolsaganniro walyenoa, andi bəрни Sodombe gairo walliye, bəрни Gomorre-a camu-niyena.»†

Kambərsenambu Israyilawuye

30 To, awi gəle wulliye? Kərdiya nanjire ma-jannimasodə nanjire cawandəna, wotte nanjire kambərseyen isidə,

31 amma jama Israyilaye wada nanjireye majaidəa cawandənni.

† 9:25 9.25 Hos 2.23 † 9:26 9.26 Hos 1.10 † 9:28 9.27-28 Ish 10.22-23 † 9:29 9.29 Ish 1.9

32 Awiro? Kambørselan gəni, kida diolan gai tia majana nangaro. Tayidə kəla kau talduyedən taljana,

33 kitawulan ruwuwadadə gai: «Akko Siyonnin† kau talduye ye, takkalduma ye gənanəkki, kam tia‡ mərsajənamadə, nangu tia cədaiwawo.»†

10

1 Kəramiya, awo jauro karwuni cəraana ye, moduwa dikki yedə, tima Israyilawu njəkkawo cawando.

2 Jaumaro Alaa jagairo tayia shedanəkki, amma kəla noduyen gəni,

3 awoa nanjire Alayedəa nojannin nanjire kaanja majana, wotte nanjire Alayedəa kasac-cane jaanni,

4 dalilnjudə Almasiwudə tima leduwuram wadayedə wo, wundu duwon kambərseadə nanjire cuwandoro.

Njəkkawo fando

5 Nawi Musa kəla nanjire wadalan isidəyen ngai ruwujəna: «Kam awo ania cədimadə tayiyen roa dəgai.»†

6 Amma nanjire kambørselan isidə ngai cəni: Bare karwunəmlan: «Wundu samero leji?» wotte Almasiwua saworo,

7 bi: «Wundu bəlaa daduram bawoaro jəpciya?» wotte Almasiwua karmolan sangoro wulləmmi.

† 9:33 9.33 Siyonnin - Jerujalemnin, wotte dawu jama Israyilayen.

‡ 9:33 9.33 tia - Almasiwu. † 9:33 9.33 Ish 28.16 † 10:5 10.5 Lew 18.5

8 Amma awi gæle wuljidə? «Manadə karənnəm delnin, ti curo cinəmben ye, curo karwunəmben ye,»† wotte mana kambərseye mawoniyedə.

9 Cinəmlan «Isama Kəmadə wo!» nəme karwunəmlan Ala tia karmolan cəsangənaro kasatkemma, njəkkawo fandəmi.

10 Awoa karwulaman kam mərsaje jiremaro walji, koro cilaman kasacce njəkkawo cuwandi,

11 kitawulan ruwuwadadə gai: «Wundu duwon tia mərsajənamadə, nangu tia cədaiwawo.»†

12 Awima yaudi-a yaudi gəni-a gayirji bawo, ti Kəma am dunia sammayedə tayi duwon tia bowojai sammaro jauro barga dəpciya,

13 awoa: «Wundu duwon cu Kəmandeyea bowojənamadə njəkkawo cuwandi.»†

14 To, ndayin gæle ti mərsajannidəa bowojai? Koro ndayin ti kəlanjun fanjannidəa mərsajai? Koro ndayin mawoduma bawoa fanjai?

15 Koro tayia canode lejannia, ndayin mawojai? Kitawulan ruwuwadadə gai: «Si am lawar kəji kudomasoyedə jauro shawa!»*†

16 Amma am samma gəni kawuri kəjidəa jaa. Nawi Ishayaye: «Kəmande, wundu kawurinde kasacco?»† cənna.

17 Ngaima kambərsedə kawuri fandayen isi, kawuri fandadə ye mana Almasiwuyen† isi.

† 10:8 10.8 SK 30.14 † 10:11 10.11 Ish 28.16 † 10:13 10.13 Yow 2.32 * 10:15 10.15 *Si am lawar kəji kudomasoyedə jauro shawa!* - Kədenjadə awo bargaa. † 10:15 10.15 Ish 52.7 † 10:16 10.16 Ish 53.1 † 10:17 10.17 *mana Almasiwuye* - Linjila. Kawuri kəji kəla Isa Almasiwuyen.

18 Amma wuye: «Fanjanni wa?» nəkke korəkki. Tabbatto fanjana! «Kowonja dunia ngan nukcəna, mananja har ci dajiram duni-ayero lejəna.»†

19 Amma wuye: «Jama Israyilaye asujanni wa?» nəkke korəkki. Burwon Nawi Musaye: «Am jama gənia yakkəkke nandəri nayia njadai, jama hangal bawoalan faidadəkke njasakke gərganuwi,»† cənna.

20 Daji ridu bawoaro Nawi Ishayaye: «Am wua masanni wua sewando, am wua saworənniro kəlani fəleyekko,»†

21 amma kəla jama Israyilayen tiye: «Dabdu sərambo jama ganambuma koro turumaro mukkonni sayeyekko,»† cənna.

11

Gapto Israyilawuye

1 Adə nangaro korəkki: «Ala jamanjua wayeno wa?» A'a, təmmaro ngai gəni! Wu kəlanima Israyilama, kaduwu Nawi Ibrahimbe, jiri Biliyaminuye.

2 Ala jamanju caman nojənadəa wajənni. Ra, awo kitawu kəla Nawi Iliyayen wuljəna, jiri sonju kəla Israyilawuyen Alaro cəddənadəa nonuwwi wa?

3 Tiye: «Kəmande, nawiyənəmbe ceyesəna, laya duwaduramməm wurjana, wu runima gamməkko, koro wua njejoro masai,»† cənna.

† 10:18 10.18 Jaw 19.4 † 10:19 10.19 SK 32.21 † 10:20 10.20 Ish 65.1 † 10:21 10.21 Ish 65.2 † 11:3 11.3 1Mai 19.10

⁴ Awi Ala jaawuro co? «Am fuwu Ba'allen* tun-gurumjanni dəwu tulur kəlaniro gənayekko,»† cənna.

⁵ Jaman kərmayen ye ngaima, am laa gana gapcana Ala sernjun kərejəna mbeji.

⁶ Amma kərenjudə kəla serren nangaro, tidə kəla kidayen gəni tədi. Adə gənia, ser Alayedə gadero ser gəni.

⁷ To, awi gəle? Jama Israyilaye awo majidəa cuwandənni. Adə yaye tayi duwon Ala kərejənədə cawandəna, tayi gadedəye Ala kəlanja kibbajəgəna,

⁸ kitawulan ruwuwadadə gai: «Ala karwunjaa jakcəna, tayiro sim caruiwawo ye, səmo fanjai-wawo ye cina, har kumaro.»†

⁹ Koro Nawi Daudaye: «Masənanja kel-a kuttia takkal-aro waljo, nianja ye kəlanjaro waljo!

¹⁰ Simnja duwuaro waljo bare curunniro, ngawonja ye kullumbo nguwadaro waljo!»† cənna.

Kərdiyaye njəkkawo fando

¹¹ Daji korəkki: «Jama Israyilaye taldunjadə, casurəna cijaiwawo wa?» A'a, təmmaro ngai gəni! Amma ayaunjayeman njəkkawodə kərdiyaro kadio, nandəri jama Israyilayea cədarə.

¹² Taldunjadə barga duniaro kikkudoa, koro njuronjadə barga kərdiyaro kikkudoa, balle Alaro waldunja!

* **11:4 11.4** Ba'al - Sənəm jama Kan'anaye. † **11:4 11.4** 1Mai 19.18 † **11:8 11.8** SK 29.4; Ish 29.10 † **11:10 11.9-10** Jaw 69.22-23

13 Nayi fərdundo kərdidəro wulnjagakki, wu kəngayam kərdiyayedəro, kidanidəa ja-jangəkki,

14 ngainin kəramiyania yakkəkke nandəri tayia cə dai, laanja njəkkawo cawandoro.

15 Tayia səgəriro njakkodə solo duniaye kiwudoa, awi gəle mowonja ye cuwudi? Karmolan roaro cidu, gəna?

16 Sadaa rungo nema burwoyedə tayirdəro, rungodə samma ngai, koro si kəskayedə tayirdəro, dəlambadə ye ngai.

17 Dəlamba laaa kəska jaitun fadoyen kamjane, ni ye dəlam ya jaitun karaaye duwon tiro tannjagane, nuwanəm si ambaduma ya jaitunnedəlan kiwandəmba,

18 bare kəla dəlamba aniyen kəlanəm ja-jangəmmi! Amma jajangəmiro walyenoa, ni gəni sidəa ronəmi, sidə nia ronjiro tange!

19 Daji niye: «Wua kəskadəro tansaaro dəlambadəa kamjana,» nəmi.

20 Jiremaro, kambərsenambunja nangaro kamgera, amma nidə kambərsenəm nangaro danəmma. To, bare rokuramaro walləmmi, biya rine!

21 Ala dəlamba alaladəa koljənni ro walyenoa, ni yea sam kolnjiwawo.

22 Nanngəla-a nanjau-a Alayea rui, nanjau kanji am casurənayen, amma nanngəlanju kanjinəmlan. Sai nanngəlanjudəlan dəgamiya, adə gənia, ni yea kamnjai.

23 Koro tayi ye, kambərsenambulan dasaan-ni ro walyenoa, waldane tayia tanjai, na Alayen kənduwo tayia tanduye mbeji.

24 Nidə, dəlam ya jaitun karaayelan kamnjane ya jaitun fadoyero tanngeyera, niro alala gəni. Balle tayi dəlamba kəska fadoyedə, ya jaitun kaanjayero tanduwudə jau wa?

Israyila sammaye njəkkawo fando

25 Kəramiya, asər adəa nonuwiya, raakko, bare ilmuwuro kəlandoa ngonuwwi: Kəlakibbu jama Israyilaye laanjaa cədana, har curo kərdiyayen nanngəwunja samma† Alaro isairo.

26 Ngainin jama Israyilaye samma njəkkawo cawandi, kitawulan ruwuwadadə gai: «Njəkkayima Siyonlan isi, kaduwu Yakubaye-a awo nanmuminne gənədə-a faiji.

27 Adəma aman tayi-a ndəmmiyedə: Biwuwanja cinnəkki.»†

28 Kanji kawuri kəjidəyen nayi nangaro tayidə kəlado Alaye, amma kanji kərə Alayedəyen kaariyadə‡ nangaro tayidə taraana.

29 Awoa Ala kənjonju-a bowodunju-aa təmmaro faljiwawo.

30 Nayidə calan Alaa ganambuwwu duwon kərma ganambunja nangaro nayia njunonjana.

31 Ngaiman tayidə ye kərma ganambuwwu nangaro kanjimari fanduwwa, tayi ye kərma kanjimari cawandoro.

32 Ala kanjimarınju am sammaro fəlejuworo, tayia cakke kosowu ganambuyero walyera.

† 11:25 11.25 curo kərdiyayen nanngəwunja samma - Nanngəwu kərdiyaye Ala kadarjənədə cotto tuwandəna. † 11:27 11.26-27 Ish 59.20-21 ‡ 11:28 11.28 kaariyadə - Nawi Ibrahim-a Nawi Isaku-a Nawi Yakuba-a.

³³ Alaye nanrashidunju-a ilmunju-adə jaumaro kura, cinjama bawo! Wowomnju ye nodiwawo, jawalnju ye asudiwawo!

³⁴ «Wundu gəle nia Kəmandeye nojo? Wundu gəle galamanjuro waljo?»†

³⁵ «Wundu gəle burwon Alaro awo laa co, tiro cəkkərəmbiro?»†

³⁶ Awoa awo samma tilan ye, tiyen ye, ti nangaro ye dəgai. Tiro har abadaro daraja tio! Amin.

KƏNDƏGAI JAMA ISAA GAWUYE

12

Ibada jireye

¹ Adə nangaro, kəramiya, kəla kanjimari Alayen nayia lowonjakki, tiyindo laya roa gai tayir ye, Ala ardijəna yero yowo, ngaiman jiri wajipcənalalan tiro ambətkəwi, awoa adəma ambəttuwundo jireye wo.

² Bare camuno jaman adəyero walluwwi, amma hangal bərin ngonowo, faldənowo, ngainin awo Ala cəraana, wotte awo ngəla ye, təraana ye, kalkal yedəa asunuwi.

³ Kəla ser Ala sinadəyen wuye wundundo yayero wulgəkki, bare kəlandoa awo jussənaa kojənarə ngonuwwi, amma Ala wundundo yayero nuwanju kambərseye dagarjəgənədə gai, hangal ngəlan təmanowo.

⁴ Jiri andi tiyi falnin nasha ngəwu taiyena kidanja tilo gənədə gai,

† 11:34 11.34 Ish 40.13 † 11:35 11.35 Ayu 41.11

⁵ jiri adəgainin andi ngəwu yaye, Almasiwulan andi tiyi fal, koro wundunde yaye nasha kamanjuye.

⁶ Kəla ser Ala sadənadəyen, kənjonde gade-gade. Kam laa kənjonju nawinawi dioro walyenoa, duno kambərsenjuyen cədo.

⁷ Kida banayero walyenoa, kida adəa cədo. Alamdumaro walyenoa, alamjo.

⁸ Karwuro duno njomaa, duno co, bana njomaa, karwu tilon co, fuwumaa, kasaduario cundo, koro kanjimarimaa, karwu kəjiaro cədo.

Noduram jama Isaa gawuye

⁹ Kərawondodə nanmənafək bawoaro waljo! Awo diwidəa wanowo, awo ngəladəa taiwo.

¹⁰ Kattendon kərawo nanyaanayelan tərəwowo, kamandoro daraja yowo, nayiro ngalworo ngonowo.

¹¹ Bare kasadulan lusurro walluwwi, nia ngonowo karwundo samman Kəmandea gaiwo.

¹² Təmandolan karwundo kəjijo, bone njalan neddowo, moduwa diolan dəgaiwo.

¹³ Məradu muminnaye gallowo, mukko yindin kusotto sawowo.

¹⁴ Am nayia basarnjanadəro barga dəpkənowo. Aaa, tayiro barga dəpkənowo, bare tayia baskunuwwi.

¹⁵ Am karwunja kəji-a rokko karwundo kəjijo, am cesiri-a rokko yirowo.

¹⁶ Kattendon hangalndo tilojo. Bare rokura diwwi, talaawaro kəldəgənowo. Bare kəlandoa rashiduro ngonuwwi.

17 Bare wundumaro kuttua kuttun yikkərəmbuwwi, amma hangal gənanowo awo duwon fuwu am sammayen ngələdəa dewo.

18 Yojia, nayiro mowonjiyiro walyenoa, am samma-a rokko nanlewan dəgaiwo.

19 Kərawowuni, bare kəlandoro koro mowuwwi, kollowo gərgadu Alaye dama cuwando, kitawulan ruwuwadadə gai: «Kəmandeye: “Wowom gənaduwoodə kakke, wuma rəmbəkki,” cənna.»†

20 Amma wadumanəm kənanjuaa, awo kəmbəye ye juwo. Ngudunjuaa, awo kənjaye ye ca. Ngai dimilan kərimi kannua kəlanjuro lapkəmi.†

21 Bare kolləme nandiwi ranjəgənni, amma awo ngəla diolan kəla diwidəyen nasardəne.

13

Fuwuwua ga

1 Wundu yaye fuwuwu kərmai canodidəro dau koljuwo, kənduwo duwon Alayen isiwawodə falma bawo, koro tayi dasaanadəa Ala galajo.

2 Adə nangaro kam fuwumaa ga wajimadə awo Ala galajənadəa ga wajəna, koro tayi wajana-madə wowom kəlanjaro gərjagai.

3 Awoa fuwuwudə am ngəla cadisoro gəni, am diwi cadisoro awo riduye wo. Fuwumadəa ridu raammi? To, awo ngəla de, ardiya nanjun fandəmi.

4 Tidə kidama Alaye nanlewanəm nangaro. Amma diwi dimiro walyenoa, tia rine, bowuro

† 12:19 12.19 SK 32.35 † 12:20 12.20 Kar 25.21-22

gəni kashagarnjuadə. Aaa, tidə Alaye ki-damanju, tima rəmboma duwon gərgadu Alaye kam diwi cədənaro gərjiyimadə wo.

⁵ To, dolero fuwuwudəro dau kolgəwi, gərgadu Alaye rida runjuro gəni, səriwu karwundoye nangaro.

⁶ Kəla adəyeman akki biyanuwidə, awoa fuwuwudə kidawu Alaye awo mukkonjaro cakkənaa kissagai.

⁷ Wundu yayero awo wajipnjudəa yowo. Akkia, akki biyanowo. Julaa, jula biyanowo. Martawaa, martawa yowo. Darajaa, daraja yowo.

Kərawo kəramiyaye

⁸ Wundu yaye kamanjua rawo gənia, bare wunduma tia awo laaro jəganni, kam kamanjua cəraanadə awo wadaye sammaa cədəna nangaro.

⁹ Wadawa ani: «Bare kənjəna dimmi, bare ro kambe tuluwummi, bare nambarwu dimmi, bare mangar dimmi,»† koro wada gade samma curo mana adəyeman tuwandəna: «Kəmaskinəmba kəlanəm gairo raye!»†

¹⁰ Kərawodə diwi kamanjuro cəddiwawo. Kərawodə tima awo wadaye sammaa diodə wo.

Yim Almasiwuye karənjəna

¹¹ Jaman filan kərgaiyero nonuwwa. Sa kənəmlan ciduye cədəna, njəkkawodə kərma sa kasattu badiniyenadə yayero gərende del karənjəna nangaro.

† 13:9 13.9 NL 20.13-17; SK 5.17-21 † 13:9 13.9 Lew 19.18

12 Bune ye kodu cædi, dunia wadu ye karənjəna. Kida duwuye waniyo, barimi nurre ngoniyo.

13 Kəndəgai jussəna kausu gairo diyo, kəlariwonambu-a sagarandu-alan gəni, kənjəna-a nanjane-alan gəni, koro lawala-a nandəri-alan gəni.

14 Amma hal Kəmande Isa Almasiwuyea ngonowo, bare mangar tiyiye galdu dabbar-nuwwi.

14

Bare kəraminəmbo shara yiddəmmi!

1 Kam kambərsenju duno bawoa mukko yindin mowowo, bare kəla raayinjuyen kam-biwu diwwi.

2 Kam laa awo sammaa juwuiro mərsajəna, laa ye kambərsenju duno bawoadəro kərijuwo runju juwui.

3 Bare kam juwuidə kam juwuiwawodəa rujənni, koro bare kam juwuiwawodə kam juwuidəa sharajənni, Ala kam juwuidə yea ardijəna nangaro.

4 Ni wundu duwon wolodi kam gadeyea sharanəmidə? Dajəna bi dajənni, adə awo kəmanjuye, koro daji, na Kəmandeyen kənduwo tia isadaduwyey mbeji.

5 Kam laa yim laa yim gadea kojənarə təmajəna, kam laa ye yim samma tiloro təmajəna. Wundu yaye awo karwunjuyedəa tabbatto kasacco.

6 Kam yimdəa jəgaimadə Kəmande nangaro jəgai. Kam juwuimadə ye Kəmande nangaro

juwe Alaa wuseji. Koro kam juwuiwawomadə ye Kəmande nangaro juwuiwawo, Alaa wuseji.

⁷ Wunduma curonden kəlanjuro gəni roa dəgai, koro wunduma curonden kəlanjuro gəni nui,

⁸ dalilnjudə roa kərgaiyea, Kəmande nangaro dəgaiye, koro kanuiyea, Kəmande nangaro nuiye. Ngaima roa dəgaiye bi nuiye, andidə Kəmandeye.

⁹ Dalil Almasiwu nune walde roaro cijənadə tima Kəma am sanuna-a roa-a sammayero waljo.

¹⁰ To, ni, awiro kəraminəmba sharanəmidə? Ra ni, awiro kəraminəmba runəmidə? Awoa andi samma fuwu shararam Alayen daniye,

¹¹ kitawulan ruwuwadadə gai:

*«Kəmandeye: “Wu mbejidə jiredə gai,
ngurumngurum fi yaye fuwunin fidi,
koro talam fi yaye wuma Ala woro sacci,”
cənnə.»†*

¹² Ngainin wundunde yaye kəla awo cədəna sammayen Alaro wuljiyi.

Bare kəraminəmba yakkəme taljənni!

¹³ Adə nangaro bare gadero kattenden shara diyende, cuju adəyero nia ngonowo bare jawal kəramiyero takkal bi awo talduye gənağəwwi.

¹⁴ Kəma Isa nangaro nokkəna, koro tabbatto ardinəkkəna, awo duwon ciduramnjun tayir gənidə bawo, amma kam duwon awo laaa tayir gəniro ngojənadə, tiro awodə tayir gəni.

† 14:11 14.11 Ish 45.23

¹⁵ Kēla awo bumiyen yakkāme karwu kēramināmbe kuttayenoa, daji jawal kērawoyen luwumma. Bare kēla awo bumiyen kam duwon ti nangaro Almasiwu nunadē faccægənni,

¹⁶ bi awo nayiro kējidəro diwi wuljanni,

¹⁷ awoa nodo bargaa Alayedə awo kəmbo-a kənja-ayen gəni kərga, tidə awo nanjire-a nanlewa-a karwukəji-a Ruhu Alaye cuwudiyen kərga.

¹⁸ Kam nanwolodi Almasiwuro ngainin cəddidə, Ala tia cəraana, koro am ye tia ardijana.

¹⁹ Daji ngainin awo duwon nanlewa cuwudi ye, amba cakke kattenjan isadunoajagai yedəa maniyo!

²⁰ Bare kēla kəmboyen kida Alaye wurnəmmi. Awi yaye tayir, amma jawal kam gadeyero kēla awo juwuiyen awo talduye laa gənaduwoodə, diwi.

²¹ Awo ngəladə tima da ngəro so, diben nja so, awo gade samman yakkāme kēraminəm taljidəa wadu.

²² Nidə, kambərse kēla awo aniyen tammadəa katte ni-a Ala-ayen rone. Barganju kam duwon kēla awo ardijanayen kəlanju sharajiwawodə.

²³ Amma kam shekkunjuadə, juwuuro walyenoa, Ala tiro shara kamjiyi, awo cədidə kambərseyen gəni kadio nangaro, koro awo kambərseyen isənni samma biwu.

15

Kəlanəmbe gəni, kamanəmbe ardiya mane!

¹ Andi kambərsende dunoadə, ardiya kəlandero mada gəni, am kambərsenja duno bawoadəa nettu andiro wajimsaana.

² Wundunde yaye kambərse kamanjuyero duno njakkoro nanlewanju nangaro ardiya tiro majuwo.

³ Awoa Almasiwuma ardiya kəlanjuro majəgənni, amma kitawulan ruwuwadadə gai: «Radu am nia ranjaidəye kəlaniro casukkurəna.»†

⁴ Awo kuren kitawulan ruwuwada samma andia alamsaro ruwuyera, ngainin nettu yen, duno njo kitawuye yen təma fandiye.

⁵ Ala nettu-a duno-a njomadə cakko kəla Isa Almasiwuyen hangalndo tilojo,

⁶ ngainin karwu falnin ci tiloaro Ala Bawa Kəmande Isa Almasiwuyero daraja yiwi.

Almasiwudə təma yaudiya-a kərđiya-aye

⁷ Adə nangaro Almasiwu nayia njamowonadə gai, wundundo yaye kamanjua cəmowo, Alaro daraja tioro.

⁸ Nayiro wulnjagakki, jire Alaye fəleduro Almasiwu wolodi am kajaadayero walyeno. Adəa dionjudə, wadu duwon Ala kaariyaro ngojəgənadəa tabbaccuwo,ro,

⁹ koro kərđiya ye kanjimari Alaye nangaro tiro daraja cadoro, kitawulan ruwuwadadə gai: «Adə nangaro dawu kərđiyayen nia njungorəkki, cunəmbo aiya yegəkki.»†

† 15:3 15.3 Jaw 69.9 † 15:9 15.9 2Sam 22.50; Jaw 18.49

¹⁰ Koro walde: «Nayi kərdiyasə, jamanju-a rokko kəji fannowo!»†

¹¹ Koro walde: «Nayi kərdiya samma, Kəmandedəa yungorowo! Jama samma tia congoro!»†

¹² Adəgaima koro Nawi Ishayaye: «Kaduwu Yisaiye isi, ti duwon kərdiyaa nodoro cijidə, koro timaro kərdiyadə təmanja casakki.»†

¹³ Ala təma njomadə nayiro karwukəji-a nanlewa-a samma kambərseyen na kojənarə njado, təmando kənduwo Ruhū Alayen ngəwuro tərɡa.

LEWA DARYEYE

Kida Bulusse dawu kərdiyayen

¹⁴ Kəramiyani, nayi awo ngəlan kek təmbəruwwa ye, ilmu sammaa tawwa ye, koro ranguwe kattendon alamduwi yero wu kəlani tabbatto nokkəna.

¹⁵ Adə yaye nayiro isatannjagakkoro kəla awowa laayen ridu bawoaro ruwunjagakkəna, Ala wuro ser sədde

¹⁶ kərdiyadəro kidama Isa Almasiwuyero walləkkəna nangaro. Kərdiyadə sadaa laa Ala ardijənarə walja, Ruhū Alaye tayia tayirro cədo, rimaŋ gai kida kawuri kəji Alaye dikki.

¹⁷ Adə nangaro Isa Almasiwuyen kidani Alaye dikki adən dalil awulo boye takkəna.

¹⁸ Awo Almasiwu kərdiya Alaa jaaro wuyen cədənədə gənia, awo gade wulləkkiwawo, mana-a kəndo-alan,

† 15:10 15.10 SK 32.43 † 15:11 15.11 Jaw 117.1 † 15:12 15.12 Ish 11.10

19 kənduwo alama so, awo ajabba soye yen, koro kənduwo Ruhunjuye yen adəa kido. Ngainin Jerujalemlan tai cidi Ilirikumbero* yadero dirikke kawuri kəji Almasiwuyedəa wulləkke tumogəkkəna.

20 Nianidə kawuri kəjidəa na cu Almasiwuye koro yaye nojannin mawodu, bare kəla fərdū kam gade gənəjənayen tandəkkəniro.

21 Amma kitawulan ruwuwadadə gai: «Am duwon tayiro mana kəlanjun wuljagannidə carui, koro am fanjannidə asujai.»†

Bulusse bəрни Rombero leduro mada

22 Dəlwu adəma nangaro nandoro ngəwuro ledu raakkənama fandəkke lekkəni.

23 Amma kərma nani kidaye cidi anin gadero bawodə, koro saa kada nandoro leduro makkidə,

24 sa kokke lardu Espaniyayero lekkiya, nayia njarukkiro təmačkəna, koro məraduni sa gənarə nayia kuroye galləčkənaye ngawon, lardudəro lekkoro banasəgəwi yero təmačkəna.

25 Kərmədəro Jerujalembo kida muminnadəro njəddoro lekki,

26 awoa kəramiya lardu Makidoniyaye-a Akayaye-ayedə talaawa muminna Jerujalemlan dasaanadəro bana laa kudoro ngəlarə caruna.

27 Aaa, adəa nanngəlanjan kedo, koro wajipdə kəlanjan mbeji. Kərdiyadə curo awowa Ruhuyen nuwanja kewandəa, daji kanji kareyayen banadudə tayi yero wajipcəgəna.

* **15:19 15.19** *cidi Ilirikumbe* - Kərye Rombe. Tidə adinnam bəрни Romben, koro yala lardu Gəresse kuyelan kərga. † **15:21 15.21** Ish 52.15

²⁸ Adə nangaro, sa kida adəa yerəkke awo capcanadəa tayiro yikkiya, nandoyen lardu Espaniyayero lekki.

²⁹ Nandoro isəkkiya, barga Almasiwuyen cap isəkkiro nokkəna.

³⁰ Kəramiya, Kəmande Isa Almasiwu-a kərawo Ruhuye-a nangaro nayia lowonjakki, wu-a rokko mældənowo wuro Alaa sukkorowo.

³¹ Ala wua mukko ganambuwo cidi Yahudiyayero səmowo, koro muminnadə bana tayiro Jerujalemlan yadəkkidəa kəjiro cawandoro moduwa dewo.

³² Ngainin Alaye cədia, nandoro karwu kəjiaro isəkki, nandon tustu fandəkki.

³³ Ala nanlewaye nayi sammalan dəga! Amin.

16

Lewa daryeye

¹ Kəraminde Ya Fibi banama jama Isaa gawu bəla Kankariyayedəa nayiro asunjagakki.

² Kəmande nangaro jiri muminnaro jussənalən tia mukko yindin mowowo, lamar fin yaye nayin məradunjuadən tiro banagənowo, tima am ngəwu wun kundenno bana sadəna nangaro.

³ Ya Bilkisu-a kwanju Akila-aa lewanowo, wu-a rokko Isa Almasiwuye kidawu,

⁴ tayi duwon roni nangaro kaanja caladənadə. Wu runi gəni, jama Isaa gawu fərdunja kərdi samma ye tayia ardijana.

⁵ Jama Isaa gawu fannjan captaisodə yea lewanowo. Afanitus raakkənadəa lewanowo, tima Isaa gama burwoye cidi Asiyaye wo.

⁶ Meram nayi nangaro jauro ngənəptənədəa lewanowo.

⁷ Andaronikus-a Ya Yuniyatu-a, kəramiyani ye, sawawani kosoye yedəa lewanowo, tayidə dawu kəngayambayen nowada, koro wun burwonno Almasiwua jaana.

⁸ Amfiliyatus Kəmande nangaro raakkənədəa lewanowo.

⁹ Urbanus sawande kida Almasiwuyen-a Sitakis raakkənədəa lewanowo.

¹⁰ Afalus Almasiwulan ardiyadadəa lewanowo. Am fado Aristabulussea lewanowo.

¹¹ Kəramini Hirudiyanna lewanowo. Am Kəmaa gawu fado Narkisussea lewanowo.

¹² Ya Tarafina-a Ya Tarafosa-a kida Kəmandeyen jauro ngənəptənədəa lewanowo. Ya Farsi tərənədəa lewanowo, ti ye kida Kəmandeyen jauro ngənəptəna.

¹³ Rufus kam Kəmande tia kərəjənədəa-yanju ti yani gai yedəa lewanowo.

¹⁴ Asinkərit-a Filegon-a Hermes-a Fatərobas-a Hermas-a kəramiya tayi-a rokkodəa lewanowo.

¹⁵ Filologus-a Ya Yuliyatu-a Niriyus-a yanjugəna kamuye-a Olimfas-a muminna tayi-a rokko samma-a lewanowo.

¹⁶ Kattendon lewa kərawoyen lewadənowo. Jama Almasiwua gawu samma nayia lewanjai.

¹⁷ Kəramiya, lowonjakki, am alamdu fan-duwwadəa wajane yaktu cadimaso, takkal cakki-masoro hangaldənowo, tayiro kadənowo!

¹⁸ Am ani gai Kəmande Almasiwuro gəni, curonjamaro kida caddi, koro manakəjinja-a

jajaktunja-an karwu am awo diwi asujaiwa-woyedəa jambajai.

¹⁹ Lawar gandoyedəa wundu yaye nojəna. Nayi nangaro karwuni kəjjəna, amma kəla awo ngəlayen rashiduro walluwe kəla awo diwiyen biwu bawoaro walluwiya, raakko.

²⁰ Ala nanlewaye tussənnin cidiya sindoyen Yiwulissa gərneji. Ser Kəmande Isaye nayilan dəga!

²¹ Timoti sawani kidayedə nayia lewanjai, adəgaima Lusiyas-a Jason-a Sosifata-a kəramiyanidə ye lewanjai.

²² Wu Tartiyus wotiya adəa ruwunəkkənədə* cu Kəmandeyen nayia lewanjakki.

²³ Gayus ti duwon wu-a jama Isaa gawu samma-aye sosamandedə lewanjai. Erastus asusuma bəlaye kəraminde Kartus-a rokko ye lewanjai.

²⁴ [Ser Kəmande Isa Almasiwuye nayi sam-malan dəga! Amin.]

Barga daryeye

²⁵ [To, Alaro daraja tio, kəla kawuri kəji Isa Almasiwuye mawonəkkiyen kənduwo nayiro duno njoye nanjun mbeji. Koro kəla fasal Alaye kərđiyaa wujəna tən jaman kureyen jaktəna duwon,

²⁶ kərma awo nawiya ruwujana nangaro jama duniaye sammaro bayinjiye isanojaanayen, koro wada Ala Sawisomaye, wada duwon tayi tia mərsaja jaaro cinadə yen,

* **16:22 16.22** *wu Tartiyus wotiya adəa ruwunəkkənədə* - Bulusdə wulduma, Tartiyusdə ruwuduma.

²⁷ Ala tilo nanrashidu cədanadəro Isa Almasi-
wuyen har abada abadinno daraja tio! Amin.]

Kanuri Manga NT Translation
Kanuri, Manga: Manga Kanuri Translation (Portions)

copyright © 2018-2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kanuri, Manga)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 6 May 2025

c9559a71-f08b-5c68-a545-05813d16a08e